

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԳԵՂԵՍԻ

ՄԱՍԻՍԻՍԻ ՄԻԼԻՍԵ ԲՕԼԻՌԻՏԻՅԵ ՎԵ ԲԵՄԵՅԵՍԵ

ՄԻՒԹԱՍԱԼԼԻԳ ՂԱԶԵԹԱ

ՆՈՒՄԲԵՐ 215

ԲԵՆԶԵԼԵՅԻՆ

ԽՓԵՐԻՆՃԻՒ ՍԷՆԵ

30

ՄԱՐՏ

1872

Առաջին Հաղորդեթ շինութիւնը հափթատու իւր տէֆա համի Սալը, Բէնջէնայի՛ վէ ճումաս էրթէսի կիւնէրի քէպիւր նիւսիւ իւն նէշր օլունայնադ, Ղազէթանըն Ապօնաթըր Սէնէվի 6. Ալթըր այլըղը 3 պուչուզ վէ իւն այլըղը 2 մէճիւնիլէ վէ պէհէր նիւսիւսի 40 փարս տըր: Թաշրալար իշլեն բօթիւ խճրէթի զամի օլունաւը: Ապօնաթըն Թարիթի պէհէր այլըն պիւրիւնէն հաթօտ օն պէլիւսէն իթիլաթ օլունանադ տըր: Ղազէթայա տէրճ օլունանադ իշլեն կէ օնուէրիլէճէք էվրազ վէ մէքիւթիւլ Ղալաթատա էրմիւնի Գիլիսիւսի օդադըրտա Ն: 19 իւն մաւրադգամ Ահապըր Հաղորդէթ մաթպատարնա իրապ օլունաւը: Իլանաթըն պէհէր սըրսաթ իւր տէֆա 100 փաւ, Իքիմիսի տէֆա 60 փարս տըր: Ազոն նէշրլյաթ իշլեն այրընա բաղարըզ օլունաւը:

ԱՍԻԹԱՆԻ 30 ՄԱՐՏ

Ղազէթամըզտա պունտան պէօյպիւր չօդ մէվատուր միւֆիտէլէրինէ մուպահասալար եաղըլաճաղընտան, վէ պունլարըն ճիւմլէսի պիւր չօդ վարադալարա միւհթաճ օլաճաղընտան, պու միւպահասալար պաշլանլըճընտան սօնունա դատար օգունուպ, իսթիֆատէ էթմէք իսթէլէնլէր, Գիշ պիւր նումէրօյու զայպ էթմէլիպ, սըրսաթ իւն հըֆլ էթմէլէր: վէ հէր նումէրօտա պիւր ֆօրա օգունտուդտան սօնրա, ճիւմլէսի պիւրտէն տէ գրաաթ էթմէք լաղըմ կէլէճէլի խասթէթէն իլան օլունաւը:

ՄԻԼԻՍԵ

ՀՈՒԳՈՒԳ

Պիւր շէլին եալընըզ իսթինի պիւմէք, օ շէլին իլմինի տէ պիւմէք տէլիլ տիւր, հէր քէս փէք չօդ շէլին իսթինի պիւլէպիւր, օգունադ եաղմադ պիւլէլէն պիւր ատամ տալի, Քերալանուլիւն, Ճարտասա նուլիւն, Տրամաբանուլիւն, ֆիզիկա, գիմիքա, մաթէմաթիկա, մուզիկա կիպի իսթլէր պիւլիւր, լաքին պունլարը պիւլէքլէ իլմլէրինի տէ պէրապէր պիւլիւր օլմազ:

Թըպլը պունուն կիպի տիւր չուսօն սէնէլէրտէ ճիւմլէնին լիսանընա օլան հուգուզ իսթի, եանի հուգուգէթի, լաքին պու իսթի եա

լուգէթի գուլանանլարըն պէլքիմ պինտէ պիւրի պիւմէք քի, պու տապիւր իլմ տիւր, վէ իլմլէրին տէ պէլքիմ էն պէօյլիւլ, վէ նասըլ քի քերականուլիւն իլմինի պիւլմէլէն սօղլու պիւր շէլ եաղմադ, պէօյլէ տէ հուգուգ իլմինի պիւլմէլէն, հուգուգ հաղընտա սօղլու պիւր պահս իտէմէլ:

Շու հալ հէր նէ տէրէճէ թէէսսիլի իտէճէք պիւր հալ իսէ տէ, չու սօն վաղըլթարա կէլինճէլտէք թապիպ օլունանադ պիւր հալ տէլիլ իսթի, շիւնքի քիմսէնին պիւր հուգուգու օլամաղըսը քի, հուգուգուն նէ օլունաղունու տա էօյրէնսին. հէր շէլ լուլթ, ինայէթ մէրհամէթ եա էմր վէ էօրֆ իսթի էթրաֆըմըզտա վէ հաղըգէթէն տէլէպիւրիլ քի, չու լուլթ իւր տէֆա թէլաֆիլա ալընտըզտա քիմսէ մանասընը պիւլմէլիպ վէլէվ հէր քէս պունուն նէ օլունաղունու պիւրի պիւրինէ սիվալ իթստէ, վաբօր եա թէլէլրաֆ լուլթլէրի տալի իւր տէֆա թէլաֆիլա ալընտըզտա, օ վաղըլթար վէ պէլքիմ հալա վաբօր եա թէլէլրաֆ իլմինին նէ օլունաղունու պիւր չօդ պիւլմէլէնլէր կէօյապիւր կիպի չունա պունա եալան եաղընը թարիֆ իթմէքլէրի միսիլիւ հուգուգուն տա նէ օլունաղունու կիւյապիւլէր պիւլմէլէնլէրէ եալան եաղընը թարիֆ իթմէքտէ օլունաղու շիւպհէսիլ տիւր:

Լաքին մատամ քի պունունտուղունաղ չու մէտէնլիլթ աթըր ճիւմլէլի մատտի վէ մանէվի աղ չօդ պաղը հուգուգա նայիլ իթմէքտէ տիւր:

պատէղին պու իլմի էօյրէնմէք վէ պիւլմէլէք, պէօյլէք պիւր գունուր օլուպ, վէ հէր գունուրտան պիւր մաղարաթ թէվէլիւտ իտէպիլիլի կիսի, պունտան տա փէք չօդ մաղարաթ թէվէլիւտ իտէպիլիւր օլունաղունտան, զաղէթամըզտա արալըզտա պունտան տա պահս իթմէլի, պիւր խըմէթը խայրիլէ ատտ իսիւպ, սըրսաթ իւն միւպաշըրէթ իտէրիլ:

Ֆէլլէսօֆլար խոտա իտէրլէր քի հաղը նա հաղը հիտի, պիւր հիտի թապիի օլուպ, հէր ինսան իւն պէրապէր սօղար. հէր քէս էլիլի ֆէնատէն վէ ֆէնայը էլիտէն ֆէրգ իտէր օլունաղունտան, կէօրէպիլիլ քի օ շէլ քի էլի տիւր, հաղը տըր, վէ օ շէլ քի ֆէնա տըր հաղըսըլըդ տըր:

Շու մէպտէլի, սիւրէթը միւսթաղիլտէ դապուլ էտէմէզ իսթէք տէ, չուրասը տա ինքնար օլունամաղ, քի ինսանլար պիւր պիւրիլէ իւլիլթէթ էթմէքճէ, վէ հիլէթը միւշարէքէթտէ պունունտուգճա, եանի պիւր ատամ նէ դատար եալընըզըզտան գունըթուլըպ ինսան իշլինէ կիւրտիքճէ, նէ դատար ճէմիլէթիլի եէրլէրտէ պունունտուգճա, օ դատար հաղըղը նահաղըղը պիւրի պիւրիւնտէն թէֆրիլ էթմէլէ վէսիլէլէր պունուպ, էլիտէն աղտար քի տիւնեատա փէք չօդ հաղը տա վար, փէք չօդ նահաղըղ տա վար:

Լաքին հէր ինսանըն աղ ու պասիլիլթի պիւր տէրէճէտէ օլմատըղընտան, վէ հէր ինսան հաղըղը նահաղըղը պիւր տէրէճէտէ հիսս է:

տէմէտիյնտէն, պիրինին հազգ-
դանն էթտիյնի օ պիրի նահազգ-
ատտ էթտիյնի, վէ պիրինին նա-
հազգ ատտ էթտիյնի օ պիրի հազգ-
ատտ էթտիյնի, փէք չօգ ատէֆա
օլմուշ տուր քի, իքի թէրաֆ տա
քէնտիյնի հազգը պիրիպ, վէ օ
հալտէ իթթիֆադ միւմքին օլմա-
յըպ, հատտ ու հիսապա կէլմէզ
միւնաղապէր զուհուրա կէլմիշ վէ
կէլմէքտէ տիր քի, շէրիաթ, գանուն,
նիզամ օլմայան վաղթարտա, եա-
խօտ շէրիաթ, գանուն, նիզամ վար
խտէ տէ, պունլարա րայէթ օլուն-
մայան վաղթարտա, քիմ գուվէթ-
լու գօրմուշ իտէ, հազգ օնուն օ-
լուպ, բէք չօգ հազգսըզըզլարտա
հազգ եէրինէ կէլիպ հիւքմ էտէ-
պիրմիշ տիր, վէ հալա տախի պու-
մազուլէ հազգսըզըզլարտէ էմալի
տախի տիւնեատա նատիր տէյիլ
տիր:

Շու մախլութիյէթէ պիր չարէ
պոլմադ իշուն, էն էսկի վազըթ-
լարտան պէրու հազըն նէ օլտուղու
պիրինմէք, վէ իւզէրինէ արթըզ
մուարաղա օլունմամադ իւզրէ գա-
նունլար վաղ օլունմայա պաշլանմըշ
տըր:

Տինտար օլունլարա պիր չօգ
բէյլամպէրլէր կէլիպ, Հազգ թաալա
հազըթթլէրի թէրաֆընտան գանուն-
լար վէ նիզամլար պէյան էտիւպ,
պունլարա շէրիաթ իսմի վէրմիշ
տիրլէր քի, Հազգ թաալա հազըթթ-
լէրինտէն սատր օլմուշ օլտուղուն-
տան, ճիւմլէ տինտարան հէր հալ-
տէ անլէրէ միւթավաթա մէճպուր
օլմուշար տըր, տինտար օլմայան
ֆէյլէսօֆլար տախի թապիաթտան
ալարադ անլէրտէ պիր թազըմ գա-
նունլար վէ նիզամլար վաղ էթմիշ-
լէր իտէ տէ, շէրիաթը տիւնտարան
իլէ, գալմանին ֆէյլէսօֆան պէյ-
նիտէ եալմըզ շու ֆարգ պուլու-
նուր քի, տինտար, շէրիաթը ալ-
լահըն էմրի պիրիպ թապիաթա
մուվաֆըզ օլուպ օլմատըղըն արա-
մազ, վէ ֆէյլէսօֆ տախի թապի-
յաթտա Ալլահըն եարատըղը պիր
ուսուլ օլտուղունտան, թապիաթ
գախտէսի տէ ալլահըն էմրի վէ
միւրասը տըր տէյի ինանըր:

Հալ պու քի ինսան ճինսի,
տայիմա թարադէյէ թէվէճճիւհ
էտիւպ, հատտ ու հիսապա կէլմէզ
մուամէլաթը զուհուրա կէլլէք, պուն-
լարտան տա եէնի եէնի հու-
գուղլար իտէկէլտիյնտէն, վէ պու
եէնի հուգուղլար հազգընտա կէ-
րէք շէրիաթը տինտարանտա վէ կէ-
րէք գալմանին ֆէյլէսօֆանտա զիքը
վէ գալտ պուլունմատըղընտան, եէ-
նի հուգուղլարա եէնի գանունլար
վէ եէնի նիզամլար վաղ էթմէք
ֆարզ օլմուշ տուր քի, ինսանըն

քէսրէթը մուամէլաթընա հուտուտ
վէրիլմէտիյի կիպի, պունուն տա
հուտուտի օլմայըպ, հէր կիւն պի-
րէր նիզամ պիրէր գանուն վէ պի-
րէր հուգուղ հասըլ օլմադտա տըր
քի, ճիւտ ճիւտ տէթուրլարա տախի
սըզամամադտա արը:

Կէրէք լէյլամպէր տէվրի գա-
լանմըշ օլտուղունտան, վէ կէրէք
բէյլամպէրլէր եուսը շէրիաթը վաղ
էտիւպ, թէֆէրրիլաթըն արթիյէ
պրազմըշ օլտուղլարընտան իլէրու-
տէ լաղըմ կէլէն գալմանին վէ նի-
զամաթ, շէրիաթ տայրէսինտէ իտէ,
եինէ պիր իլմէ մախտու օլուպ,
պունա իլմի ֆըզ հէնիպ, գալա-
նին տայրէսինտէ իտէ, իլմի հու-
գուղ թապիր օլունուպ, շու եա
պու ճիւհէթի մութլաղա պիր իլմէ
միւհէթաճ օլտուղու շիւհէսիլ տիր:

Լաքին տիւնեատա հէր քէս
պու իլմէրէ վաղըթ օլմամարըն-
տան, վէ վաղըթ օլտա տախի հէր
իլմտար պիր ազլ վէ պիր զիւլիմտէ
օլմայաճաղընտան, հիւքիւմէթլէր
ուսուլու շէրիաթը վէ գանունու
գալէմէ ալըպ. ֆէթվա եա Գօրեա
տէթուր նամը իլէ պիրէր քիթա-
պա րապթ իլէ, իլմէ աշնա օլմայան-
լարա թալիմաթ մազամընտա նէշը
ու իլան իտէպիրմիշլէր տիր, վէ
պու գանուն քիթապլարը պիր ա-
տամ եա պիր ֆամիլեա իշուն օլ-
մայըպ, ճիւմլէ ալէմ իշին օլտուղուն-
տան, իլմտար եա նատան ճիւմլէնին
անա իթաաթ էթմէսի մէճպուրիյէթ
թաշթընտա պուլունմուշ տուր:

(Տէլ-Ֆ)

Պունտան ագտէմ վէնէտիկ
Միթարան միւրանը Հ. Յակուլ-
թու Յրճեան շէհպէրիյի իլէ թրա-
պուղանտա քեպլին Էրմէնի Գաթօ-
լիք քիլիսէսինէ հիւճմ օլունուպ,
տէրունինտէ իճրա օլման խապա-
սաթ ճիւմլէնին մալիմիւ տիր: Իշ
պու քէյֆիյէթէ վէնէտիկ Սուրբ
Ղազար Միւրանութիւնուն րէյիսի
պուլունան Արբահայր ֆաղիւլէթիւ
Գէվորգ Գերապայճաւ վաղըթ օլ-
տուղու անտէ, տէր հալ Մարտ Յ
թարիլի իլէ թրապուղան Էփիսկո-
փոսու ֆաղիւլէթիւ Կիւրէզեան
Յովհաննէս Գերապայճաւ իրսալ
էթտիլի պիր մէքթուպտա մէրգում
միւրանը Արճեան Հ. Յակուլթոսուն
հարրէքաթը նապէճասը իլէ պէրա-
պէր Ասիթանէտէ պուլունան տիկէր
միւրանլարըն հէյ-ճ-ճ փէրա օլտուղ-
լարընը հէմ շէտիտէն ճէրհ վէ ըտտ
իթմիշ, հէմ տախի աղլէմիշ վէ իշ
պու մէքթուպի միւշարիլէյ թըրա-
պիլօն Եպիսկոպոսու Էրմէնիճէ աշ-
խարհարաւ լիսանընա պիթթէրճիւ-
մէ քիլիսէսինտէ ալանէն օգութ-

մուշ օլմաղ իլէ, պիլ տախի մէք-
թուպու մէքթուրին կէրէք աշխար-
հաբաւ վէ կէրէք թիւրքճէսինի
աթիտէ նէշը ու իլան իտէրիլ:

Արթըք պու մէքթուպի րէսմի-
նին իւզէրինէ Շարգըլ միլլէթտաշ-
լէրիմիլտէրին պիր միւթալաա էտիպ,
իշին նէրէլէրէ վարմըշ. վէ քիմ-
լէր թարաֆընտան ալտանըպ չու-
գուրտան չուգուրա տիւշմիւշ օլտըք-
լարընը րանա ֆէրք էտիպ, ինչալ-
լա՛ ու թաալա միւթէնտիւհ օլուր-
լար: Իշթէ կիւվէնտիլլէրի տաղա-
րա տախի քար տիւշտիւ: Քեաշքի
միւշարիլէյ Սարահայր շու մէք-
տուպիլին ալիին հերճուածըն պէ-
տայէթինտէ Ասիթանէտէ Միւ-
րանլէրի իտեան էթտիլլէրի սըրատէ
կէճտէրմիշ օլայրտը, պէլքի միլլէ-
թին պաշընա թարի օլան ֆէլաքէթ
պու գատար աղըր օլմաղ ըտը. վէ
պու գատար սէֆիլ ահալիտէ վէ-
նէտիկ Միւրանութիւնու տա Շարգ-
ը էֆքեարընտա տըր ալէյէրէք Հեր-
ճուած չուգուրունա փէրա օլմաղլար
ըտը, վէ միւթէպէր միւրանլարըն-
տան պուլունան Մարտիրոսեան Հ.
Բարսէյ Սուրբ Գահըն լանէթի աղըր-
ըզը ալթընտա էպէտիյիլէ կէօշ էթ-
մէզ իտի: Փազաթ հէր նէ հալիտէ
հիշտէն իտէ պու գատարընա տա
մէմունիլէթիմիլի իպրազ էտէր ի-
սէք տախի, շունու տա իլավէ էթ-
մէյէ մէճպուրուզ քի վէնէտիկ Միւ-
րանութիւնու էթթէտէն պէրի զա-
հիպ օլտուղու էֆքեար վէ սիթէմի
հասէպի իլէ, վէ արա սըրա Միւ-
րանլէրին թէրքի մէզհէպ իլէ վէր-
տիլի աղըր սուի իպրէթլէրի իլէ,
վէ մուախարէն զուհուր իտէն ու-
գուղլար ըտտընտա թէանիւտ էթ-
տիլի պու քըտար խաթալը սիւքիւ-
թի վէ պաղը թէտպիրի մալիմէսի
իլէ իշ պու հերճուած փէք աղըր
տէրէճէտէ ինտէլ քիլիսէ վէ միլ-
լէթ հէմ խաթա սայըլաճաղընտան
քիլիսէյէ ուղղափարըղա վէ միլլէ-
թէ մէսուլ օլտուղու պօրճու աղի-
մէյի պէօյլէ պիր մէքտուպ թաս-
տիլի իլէ ասլա վէ գաթա թէքմիլ
իթմիշ սայըլամաղ:

Ամենապատիւ Գերապայճաւ Տէր:

Շատ ցաւ կուգայ ինծի թըշ-
չուաւ աղգերնու մէջ ծագած չա-
րաչար հերճուածը, և անոր գլխուն
եկած հասած փորճանքները, որոնք
քանի մը տարիներէ ի վեր անոր մէջ
գործուած բաները փորճ աչքով
տեսնողներուն և լսողներուն բոլր-
ովին անակնկալ չէին երևնար:
Բայց աւելի մեծ ցաւս ան է որ Պօ-
լիս գտնուողն իմ միւրաններէս ալ
չատերը անգղուշութեամբ մերկամ-
քին ու արգելմանը հակառակ՝ այս

խոսովութիւններուն սառալիլ բռնութեանը յորձանքէն բռնութեան, որով Հայր Յակովբէն ալ առանց մեր հրամանին հոգեկամ կեցած էր, և երբ մենք անդադար կը ջանայինք զինքը ատկէ հանելու, ահա մեծ տրամունքեամբ և սրտի ցաւով լսեցինք տեղւոյդ եկեղեցին կոխելու և բռնաբարելու մէջ անոր ըրած ապօրինաւոր, անվայել և դայթակղական դորժքը, ուստի աճապարեցինք դըրելու իրեն ինչ որ պէտք էր, թէ որ անիկայ ստուգիւ աս միաբանութեանս որդի է, և նոյն միաբանութեանը մէջ յարաւու մնալ կուզէնէ, թողնելու է ամեն բան. և Ձեր Գերազատութեան ալ թողութիւն ինդրելով փութալու է ժամ մը առաջ ատկէ ելլելու: Ձենք կարծեր որ Հայր Յակովբէն այս մեր հրամանին մտիկ չնելով և հոգ մնալովը պարտաւորէ զմեզ աւելի խիստ միջոցներու ձեռք զարնել: Յաւակցաբար, սիրով և մեծարանք Ձեր արժանաւոր աղօթքին յանձնուած կը մնամ

Ամենապատիւ Տեառնդ

Ի Վենետիկ 5 մարտ 1872

Ն. Ծ.

ԳԵՌՈՐԳ Վ. ՀԻՒՐՄԻԻԶ.

ՍՐԲԵՆԻՍԿԱՊՈՍ ԸՆԴ. ԱՔԲՍՅ

Մէքթուպը մէքթուրիւն թիւրք-ճէսի ճումա էրթէսի կիւնիւնէ պըրազլմըշըր:

ԲՕՄԱ ՔԻԼԻՍԷՍԻ

Բօմա քիլիսէսինէ թապի օլմայան սայըր քեաֆէէյի խրիսթիանարըն, Բաբալարա օլան իթիրաղլէրի, Բաբալարա ճիւմէ քիլիսէլէրիւզէրինէ, ըիէսի մութլադ թանըմամագտան իպարէթ տիր:

Ումում Խրիսթիան քիլիսէլէրի իւզէրինէ պէօյլէ պիր ըէյիսի մութլադ օլմայ օլմամագ, ազայիսի տինիսէվիյէտէն մի տիր տէյիլ մի տիր, մագսէտ պունու հալլ էթմէք օլմայըպ, իլլա զազէթամըղը օլունյանլարա շունու անլաթմագ տըր քի, հէմէն քեաֆէէյի խրիսթիան ճէմիլէթլէրի, շու ըիսսէթը մութլադա ճէմիլէթլիստէն տօլայը, բաբալարա միւթէրիզ վէ մուղայիր պունունտուղլարը հալտէ քէնտիլէրի տալիս այնի հալտէ տիրլէր, եանի հէր խրիսթիան քիլիսէսի ըէիսի, թըպզը Բօմատաքի բաբալար միսիլիւ, ըիսսէթը մութլադա իտտաապընտա տըր: Իհիթիմալ տըր քի պիրտէն պիրէ օգույանլարըմըզա փէք աճայիպ պիր շէյ կէօրիւնէճէք տիր պու պահըմըզ: Ըաքին իշթէ իսպաթը:

Իվլէլա, Բում քիլիսէսի քէնտի-

նէ պէօյիւք քիլիսէ իսմինի թալիսիս էթմիշ օլտուղունտան, տէմէք օլունքի պաշգա քիւշիւք քիլիսէլէր տէվար քի, քէնտիսի անլէրին պէօյիւյիւ տիր, սանիյէն Բում բաթրիյինին իւնվանը, էպիսկոպոս եանի տինգէրալան, ումում օլտուղունտան, տէմէք օլունքի սայըր քեաֆէէյի բաթրիլէր քէնտի մայէթը ըունհանիյէսինտէ տիր, վէ պիլ ֆիլիտալի պէօյլէ տիր: չիւնքի Ստանպօլտաքի Բում բաթրիյի, Պեարոսուն մու եալիստ սայըր հանկը, առաքեալըն յաշորդու վէ խալէֆի տիր, մուսայէն օլմատըղը հալտէ, Գուստու շէրիֆ, Իսկէնտէրիէ միսիլլու պիր չօդ առաքեալար յաշորդու օլան բաթրիլէրին մալէֆի զինտէ տիր վէ անլէրին իւզէրինէ ըիսսէթը մութլադապը վար, վէ պու տա եալընը Բում միլլէթլինէ մախսուս օլմայըպ, պու կիւն պիւթիւն էւրոպա վէ Սմէրիդա Բում մէզհէպլինէ թապի օլա, ըիսսէթը մութլադապը ըունհանիյէ Ստիթանէտէքի Բում բաթրիյինտէ գալաճաղընա զէրրէ գատար չիւրհէ գալաճաղ: Տէմէք օլունքի, Բում քիլիսէսի սյըր Բօմա կիպի պիւթիւն պիր խրիսթիանլըզա ըէիսի մութլադ օլմագ մէպտէսինէ մուղայիր օլմայըպ, շախսիյէթ իտտաապընտա տըր եանի Բում քիլիսէսի շու իտտաաա տըր քի, պիւթիւն խրիսթիանլարա պիր ըէիսի մութլադը ըունհանի լաղըմ տըր, վէ վար տըր, ֆաքաթ օ ըէիսի մութլադ Բօմատաքի բաբալար օլմայըպ, իլլա Ստանպօլտաքի բաթրիլէր օլմալը տըր:

Վար մը պունա պիր տէյէճէք:

Լըմէնք քիլիսէսի տալիս պիր տէրէճէյէտէք զըմէն պու իտտաաա պունունուր: Էջմիածին կաթողիկոսու, Սիս վէ Աղթամար կաթողիկոսլուղունա, Երուսաղէմ բաթրիլէրինէ, վէ Սուրիանի քիլիսէսինէ ըիսսէթը մութլադա իճրա էթմէք իսթէր, վագաա Էջմիածին քիլիսէսինին տայրէսի մահուուս օլտուղունտան, շիմտիլէք պալատէ մէքթուր պիր գաշ ըունհանի մէսնէտտարտան մաապարնա ըիսսէթը մութլադա իտտաապընտա տէյիլ իստէ, Էրմէնի մէզհէպլինէ թապի պիր չօդ պաշգա միլլէթլէր պունունա, Էջմիածին կաթողիկոսու քէնտի թէֆազլիլգիւնիւ եանի սիւրըմմասիսինի թէրք էտիւպ տէ, օ Էրմէնի մէզհէպլինէ ինթիգալ էտէն միլլէթլէրին բաթրիլէրինի մայէթլինէ տուխուլ էտէրմիլիտի աճապա, մէմուլ էթմէյիլ:

Մարմնի Մէլքիլի վէ տահա քիւշիւք խրիսթիան քիլիսէլէրի տալիս այնի պու գապիլտէն տիր, հիշ պիրիսի ըիսսէթը ումումիյէ վէ մութլադապ

մուղայիր տէյիլ տիր, լաքին քէնտիլէրինին ճիւրմիւ պունա միւսաատէ էթմէտիլինտէն իտտաապա ճէսարէթլէրի եօդ տուր, վէ շու հալլէրինտէ անճադ միւսաթլթ բէրտէսի իլէ բուշիտէ օլունլար:

Երթէսթան քիլիսէլէրինէ կէլինճէ, մէսէլա Ննկիլթէրրատա հալա ըունհանի վէ ճիսմանի պէօյիւք մէմուրլէրէ շու ըէսմի թէմին վէրտիրիլիր:

« Ննկիլթէրրա մէմալիքինտէ, 4 Ննկիլթէրրա հիւքիւմտարընն ճէմիլ ումուրտա, վէ խուսուսա ումուրտ տինիյէտէ հաքիմի մութլադ պունունտուղունա վէ կէրէք Բօմա բաբալարը վէ կէրէք ֆէրտը ախէրին պու իուսուսլարտա պիր նէվի հիւքիւմէթ վէ միւսաա խէլէյէ հազգ վէ սէլահիյէթի օլմատըղընը թէյիլտ իշիւն եէմին իտէրիմ:»

Տէմէք օլունքի, Ննկիլիզ հիւքիւմտարլարը տալիս այնը բաբալար կիպի ըիսսէթի ումումիյէյի ըունհանիյէ իտտաապընտա տըրլար, չիւնքի պու կիւն շու գըթա եալըն պու գըթա հէր եէր Ննկիլթէրրա մէմալիքի օլապիլիր:

Խալամտա տալիս գաթը հաղրէթը խիլաֆէթիէնհիյէ այիտ օլան իմալէթ տալիս պու գապիլտէն օլունպ, իմալէթ պիր տիր:

Պունճա իսպաթլարտան էյիտէն աղնաշըրը քի, ըիսսէթը մութլադա վէ ումումիյէ իտտաաա եալընը Բօմա բաբալարընա մախսուս պիր իտտաա օլմայըպ, իլլա հէր քիլիսէյէ վէ պէլքիմ հէր տինէ մախսուս պիր իտտաա տըր, լաքին պունուն հէր քիլիսէ վէ հէր տինին իգրար վէ իճրա իթմէմէսի, մէպտէյի թանըմամագ եալիստ գապուլ իթմէմէքտէն նէշաթ իթմէյիպ, իլլա իճրա իտէմէմէքտէն տիր:

Եահուտիլէր տալիս այնը պու իտտաաա տըրլար, վէ պիր կիւն տէյիլ իսէ պիր կիւն պիւթիւն տիննեա Եահուտիլէրին ըիսսէթը մութլադապը ըունհանիյէսինէ տուխուլ իտէճէյինէ իման կէթիլէմէսէլէր, Եահուտի գալմաղլար ըտը:

Պու գատար մուպահասամըզտան միւրատ շունու աղնաթմագ տըր քի, պու կիւնքի կիւն Բօմանըն ըիսսէթը ըունհանիյէյի ումումիյէսինի իգրար վէ իթիրաֆ իտէնլէրէ միւթէրիզ օլանլար վէ իսթիհզա իտէնլէր, քէնտիլէրիտէ այնը օ հալտէ տիրլէր: Ֆազաթ գալգամա տըրլարընտան օթուրմագտա տըրլար:

Հանկը քիլիսէ, հանկը տին Բօմանըն ճէսամէթինէ եէթիլիպ տէ, ըիսսէթը մութլադա վէ ումումիյէթիլէր իլէ մայէթը գապուլ իտէպիլէճէք, իշթէ կէօղ իլէ կէօրիւմէ-

տիքն է ինանըմայաճաղ շէյլերին էն պաշընճաւը պու տուր :

Բիւշիւք քիւիսէլերին, գալզըպ-տա պիւղ տիւնեանն էն պէօյիւք քիւիսէսի տէյիլիդ տէյի, ըրատէթը մութլաղայա թէչէպպիւս իթմէմէ-լէրի քէնտիլերինէ պիր ֆալիլէթ տէյիլ տիր, նասըլ քի Եունան տէվ-լէթի տէ գալզըպ տա տիւնեատա էն պէօյիւք տէվլէթ պէնիմ տէյէմէզ, վէ պունու տէմէմէսի տէ քէնտիսի-նէ պիր ֆաղիլէթ օլամազ, լաքին Եունանտան տահա օն դաթ քիւշիւք պիր հիւքիւմէթ, միւգթէզայը շիյ-վէյի դատէր, պէօյիւքիւպ, վէ էն պէօյիւք տէվլէթէր սըրտընա կէ-չիպտէ, պէն պէօյիւք տէյիլիմտէր-տէ, ֆաղիլէթ օ օլուր, լաքին պէօյ-լէ պիր ֆաղիլէթ տէ, խայալաթ տայրէսինտէն պաշղա պիր եէրտէ միւշահէտէ օլունամազ :

Պունտան մատա, քիւշիւյէ փէք զօլայ տըր, պէն պէօյիւքլէ միւսալիլիմ, եախօտ պէօյիւքիւք քիւշիւքիւք իտտատալը վահի պիր իտտաա տըր տէմէք, չիւնքի միւ-սալաթ հէր հալտէ քիւշիւյէ խա-յըրը տըր, վէ պու տա լաֆղի տիր կէրչէքտէն պիր միւսալաթ տէյիլ տիր, չիւնքի քիւշիւք պէօյիւքլէ միւսալիլ օլունու հալտէ քէնտիսի քիւշիւք իքէն պէօյիւքիւք օլուր : Պէօյիւք, պէն քիւշիւքլէ միւսալի իմ տէմիլի քի, պիր ֆաղիլէթ իա-րազ իթմիշ օլուն, պու ֆաղիլէթի տէ ալթը պին սէնէտէն պէրու տիւն-եա հէնուզ միւշահէտէ իտէմէմիշ տիր, պունտան պէօյլէ իտէպիլիւսէ օնու տա կէօրէնլերին պիր տէյէմէ-յի գալմազ :

Ապօնէլերիմիլտէն հէր քիմ քի վազթիւնտէ զաղէթատընը ալմաեօր իսէ թարաֆըմըզա պիւտիլմէլերինի իստիլէթէն պէյան էտէրիլ :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

— Պու տէֆա զաթը հաղրէթը Միւլիւքեանէ թարաֆընտան Սա-րաղամ հաղրէթլերինէ 50,000 լիւրա իհանը շահանէ պուլուլուլունու Լըվանտ Հէրալտ եաղըեօր :

— Սարաֆըգ խըտմէթը պա-հիր իւլ մէֆիւէրէթլերիլէ միւֆ-թէլիւր օլան ութուֆէթլու Մըսըրը զատէ Պօղոս Պէյ հաղրէթլերինէ, տէվլէթլու իսմէթլու վալիտէ Սու-թան ալիյէթիւլիւշան հաղրէթլերի թարաֆընտան միւճէվէրաթլէ միւ-ղէյէն պիր էնֆիլէ գութուսու իհ-սան պուլուլուլունու տուր :

— Մէքթէպը Սուլթանինին ի-տարէի հաղրէսի խօշնուտ օլաճազ տէրէճէտէ օլմաթընը, վէ պէօյլէ տէվլամ էտիլիլի հալտէ եաղընաա

դափանմաղը միւհթէմէլ օլունուլունու Լըվանտ Հէրալտ պիւտիլիեօր :

— Իզմիտ տէմիր Եօլուն ամէ-լիաթը հաֆիլիյէսի էօնապընտա փէք չօդ էսիլի անթիգա շէյլէր մէյտանա չըղըպ Տէր-Սաաաթէթէ կէթիլիլիւշ տիր :

— Մըսըրտան քէչիտէ օլունան պիր թէլէկըաֆըն պէյանընա նաղա-րէն, Մըսըր մալիյէ նաղըրը Սաա-ալ թլու Խամայիլ Սաաթը փաշա հաղ-րէթլերի կէչէնլէրտէ մէմուրինը մահալլիլի վէ միւթէպէրանը սարա-ֆան հաղըր պուլունուլունու հալ-տէ, տէօրթ պուլուզ միլիօն իրալըր թահիլիլաթը մըսըրիլէ եաղաթըլըլը անլալըլմըլ տըր :

— Խաղէթ զաղէթաթը պու տէ-ֆա իքի այ միւստէթլէ թաթիլ օլ-մուշ տուր :

— Աթընճը տայրէնին թահթը իտարէսինտէ պուլունան մահալլա-թըն պիր դաշ մահալլէ էհալի վէ միլթմարանը մարիֆէթիլէ պաղը խուսուսաթը հալիլ մէմհուրէն մաթ-պաամըզա վէրիլէրէք կէչէնլէրտէ թապ ունէչը էթմիշ օլունուլունու վարապանըն միւթէալիլ պուլունու-ղը թարաֆտան մուհաքէմէ թալէ-պինէ գըյամ օլունուլունու ճիհէթլէ, մէղըրիւ վարադա ահապընէն էօնիւ միւպտէքի փէնչէնպիս կիւնիւ Պա-պը Ալիտէ մաթպուլաթ գօմիսիօ-նունտա իճրա օլունաճաղ մուհաքէ-մէյէ հաղըրընմալարը իչիւն քէն-տուլէրինէ խապէր վէրիլմէսի մաթ-պուլաթ իտարէյի պէհիլիսի ճանի-պինտէն թարաֆըմըզա թէպլիլ զը-լընմըլ օլմաղլէ, ահապը վարապա-նըն պէր վէճիլ մէչընէն էէվմէմէզ-քիւրտէ մուհաքէմէյէ կէլմէլէրէնի քէնտիլերինէ իսպալը էտէրիլ :

Հօդիլ :

— Աթընճը տայրէի պէլէտի-յէնին թահթը իտարէսինտէ պու-լունան իսլամ մահալլէլերինտէ Պէյ Օղլու հարիլը քէպիլիլնտէն սօնրա խրիսթիան ֆամիլեաթը իսքեանընէ միւսաաաաթի հօղրէթը Փատիշահի պուլուլունուլունու իքէն, պու քէրէ տայրէի մէզպուրէ ազաթընտան պի-րինին խրիսթիան ֆամիլեալարը մա-հալլէլերինտէն չըգարմաղ իւզրէ մահալլէ իմամլէրինի թէչիլի-տէ պուլունուլունու Լաթիւրքի եաղըեօր :

— Կէչէն շարաթ կիւնիւ Յ. Փըր-կիչտէ, քիլիսէ մէմուրինին պիրի ժամկոցա իսկէմլէ կէթիլմէսինի էմը էյլէտիլքտէ, անալթաթընը զայալ էյ-լէմիշ օլունուլունու ժամկոց պէյան էյլէր, մէմուրու մէրգում իսէ ճէ-մաաթըն կիթտիքճէ չօղալմաթընտան վէ չօղլարըն անազտա տուրտուգլա-րը ճիհէթլէ, իսկէմլէլերին մահֆուլ պուլունուլունու օտանըն Էփօնալա շէր

տէմէսի Փաղ վէ Մէմուլունըն Էփօնա-րէլէլէ կէօրմիւշ օլունուլունուլունու Մէմուլունըն թօհաթի պիր հալ շէր : վէ շէր փաշա խալաթա հաղըրէթը հալ պու տուր :

Մէղըրիւր զաղէթալարըն ալիլէր հալաթիլէլէ տէ պունա գըյաա օլունու տուր :

— Բուա'ա' սէֆիլի ժէնէրալ Խյնաթիլէֆ ճէնապլէրի ճիւմա էր-թէսի կիւնիւ, Չաթը հաղրէթը Սէ-տարէթէնտահի իլէ ուզուն պիր միւլաղաթտա պուլունուլունու տուր :

— Տէվլէթը Ալիլիլ իլէ Սըս-տրօ-Մաճաթ հիւքիւմէթի միլանէ-սինտէ դարալիլ օլան տուլան թարիֆաթը կէլէճէք այլըն 15 ինտէ մէվլըյի իճրայէ գօնուլաճաղը մէս-մու տուր :

Թաշըալարաա պուլունան ապօ-նէլէրիմիլտէն պաղըլարը ապրիլ օն պէչինէ տէյին պօրճարընը թէտիլէ էթմէտիլէրի հալտէ պիլ տաաթըր քէնտիլերի իչիւն բօլթա փարաթը վէրմէյէճէլիմիլի խապէր վէրիլիլ :

Մամուլ չարի բարի զաղէթաթը պու տէֆա վաղիֆէսի խարիճիլտէ պիր թաղըմ էֆքեաթ տէրճ էթալի-յի իչիւն իւշ այ միւստէթլէ թա-թիլ էտիլմիշ տիր :

(Պու հիսապլէ մէղըրիւ զաղէ-թա Շիլի տէր իլէ պէրապէր ըու-նուլայի զուհուր իտէճէք տիր :

Այս է տապան հանգստեան
Էւթօր Մալա ՊԱՏՐԱՆԻԱԿԱՆ
Թող ննջեացի անասան
մինչ ի վերջին դատաստան :

Զղալի դամբանականը սղալի
Արեւելիցով պիտի երգուի :

ՅՕՆՏՕ ՓԻՅԱԹԼԱՐԸ
ՀԱԼԱՅԱ ՊՕՐԱՅԱԸ

Սալը	
Սապահ Մարա	28 57 26
Աղշամ	57 18
Չարչապա	
Սապահ	29 57 24
Աղշամ	57 22

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԷՍՈՒԼԸ ՀԱՅԵԹԱ
ՄԻԲԱՅԷԼ ԷՄԵԼԻՃԵԱՆ
ՀԱԼԱԹԱ
Ն. 19 ԷՐՄԷՆԻ ԲԻԼԻՍԱՅԸ ՍՕԳԱՂԸ
ԽԱՆԸ ԲԷԳԻՐ